

Nätverket, Lidköping -14 mars 2007

Samtal med: Lousie 15 år, Towa 15 år, Kalle 14 år, Anton 15 år, Sebastian 15 år, Jonathan 18 år, Karin 20 år, Anna 19 år, Atma 19 år.

Under två timmar samtalade vi med en grupp på sockerbruket i Lidköping . Vi diskuterade begreppet kultur, att ta del av professionell kultur, möjligheten att själv utöva kultur, tillgänglighet, tillgång och inflytande. Här följer utdrag och sammanfattningar av samtalet.

Att ta del av kultur

I skolan: Gruppen menade att det var väldigt olika från skola till skola, att det var beroende på läraren hur mycket kultur man får och vad. Men Vänermuseet är det som alla besökt med skolan en eller flera gånger. Utöver det nämner de olika exempel som konst läraren från Grekland som startade ett "husprojekt" och ett utbyte. Det finns också ett projekt som kallas "Kultur på hjul" då eleverna gått runt på stan och tittat på kultur.

"Hos oss är det ju typ våra egna konserter. Å så får vi åka och kolla någon gång till Vänermuseet, fast vi fick se en dansuppväsning, som esteterna gjort"

"En gång ordnades det typ olika rum där man var från olika länder och de får visa typ traditioner och mat, å så fick vi gå runt till de olika"

"Å vi var i Danmark på utbyte. Vi hade utbyteselever från Danmark. Vi åkte dit i åttan och de kom till oss i september. Det va la bra. Det va ganska intressant å så, mycket som var annorlunda... dom får inte mat i skolan, å så har dom 16 års gräns på sprit å så där."

"Skolbio finns det på Folkan en gång per termin. Lärarna bestämmer vad vi ska se. Det e typ att alla 9:or kollar på samma, alla 8:or på samma . Sen diskuterar man. Vi fick se 'Crash' den var jävligt bra och verklighetstrogen. Det blev bra diskussioner sen. Man kom på att man hade fördomar själv."

*"– Vi går aldrig på teater. Jag vet inte varför vi inte får se på teater.
– Men på estet uppmuntras man att gå på mycket men för de andra blir det inget.
– Vi fick se 'I taket lyser stjärnorna', det var jättebra."*

På fritiden: Gruppen berättade att det finns ett visst utbud här men att det är även svårt att ta sig dit. Utbudet ser inte heller ut som dom skulle önska.

"Konserter e kul. Just att det e mycket människor där. Det bästa var Winnerbäck. Absolut Winnerbäck, han fyllde år, det va ett födelsekalas som konsert typ"

"Jag ser mycket på tv och så blir det att man sitter en del framför datorn"

"Jag går mest på konserter, det e någon som man känner som spelar eller nåt större"

”Ja det e ju inte så mycket som finns och det blir lite olika så där. Men nu finns ju galleriet i Vara. Dom visar foto konst och textil tyg å sånt. Ett galleri i Vara med konst det e liksom OooH! ”

Att själv få utöva

I skolan:

Det anordnas återkommande konserter i skolan av eleverna. Musikklassen har tex. en konsert varje år. Det är mycket olika beroende på läraren hur uppmuntrade eleverna blir att pröva på saker.

”Man behöver utlopp för sitt eget så då väljer man det och lite olika, jag går musikklass så jag har tur jag får det, det är jättebra”

”Man lär sig bättre om man får göra en redovisning på ett annat sätt, typ spela upp den heliga Birgitta och Martin Luther, än att bara stå och rabbla. Då får man den kicken både av att stå på scenen och lär sig mer och alla kommer ihåg bättre än om bara någon står och babblar.

”fast vi får aldrig göra nåt där det behövs teknik eller göra egen film å så, det är det inget av. Det e inget dom (lärarna) kan nåt om”.

”– Dom tar det kanske inte lika seriöst som vi gör det. Ibland alltså. För vi gör det lite flamsigt då tror dom att vi inte tar det seriöst. Men det gör vi. Vi spelade tex en pjäs. Det var kul. Lärarna vill utnyttja sin tid och få gjort det dom vill.”

– Kultur grejer kan uppfattas som flummigt, för att det inte alltid finns tydliga ramar. Kultur e liksom 'på skoj' och resten av skolarbetet ses som på allvar och det e dumt och fel.”

– Jaaa, fast på estet blir det och ses seriöst. Det kan va en helt galen grej men som blir seriös. Det att både lärarna och vi ser det seriöst.”

”Det skulle vara bra om MOP (Musik och produktion) fanns här i Lidköping (nu finns det i Skara) Det skulle lyfta stan. ”

”Man får samma behörighet som samhäll, men vi får ha det mycket roligare. Man blandar det kreativa. Inte bara läsa utan vara kreativa. Det behövs. Annars skulle man gå under.”

På fritiden:

På fritiden gör de olika saker beroende på person och intresse. Men alla enades kring att det blir mycket sport. Detta helt enkelt för att där finns det största utbudet, mest fotboll, basket, bandy, någon spelade lite golf. Många sysslade också med musik, spelade lite gitarr. Några var också engagerade i UKM (ung kultur möts).

” Alla gör nästan någon sport, vi sportar- mycket fotboll är det ju. Man tar det som finns typ”

”Det är det att vara med och anordna, det är det som e rolig i UKM. Det är mycket en upplevelse och man ser vad som pågår, det väger upp att man missar mycket annat när det är som mest med UKM. Att få med dans, musik och eldshow.”

”Jag startade en egen ungdoms tidning. www.31an.se, alla får gå med man får publicera vad som helst”

”Jag sysslar med musik mycket, det e det tiden går till, jag skriver låtar och har studio hemma sitter en 2-3 tim per dag. Spelar i band. Hoppas att vi får en bra replokal här. Vi har haft en källarlokal i Tofta. Man får tänka på att vi ungdomar inte har så mycket pengar. Det borde nästan vara gratis. Nätverket var en studio där man kunde spela in. Så kunde man skapa nåt sånt här. Så vore det jätte bra. Det hade varit bra om Studieförbundet skulle få replokaler.”

”Lidköping har en dataförening. Lite LANar vi. Det är dom bra på här. Det e vuxna, typ 20, som anordnar. Dom e bra på att få sponsorer å sådant där.”

”Känns kul att detta finns, Sockerbruket Ungdomsgården. Att det finns för alla och för alla intressen . Men här är det typ upp till 16 år. Så e man 17, 18 så finns inget utbud direkt nu – Och man vill inte vara med dom som är jätte mycket yngre.”

Inflytande

Gruppen menade att det är en för lång väg till beslut om man vill något. Gruppen tyckte vidare att det var väldigt olika från lärare till lärare hur uppmuntrad man blev till att vara med och önska saker och påverka innehåll. Flera tyckte att informationen om möjligheterna till elevdemokrati / påverkan var ojämnt fördelad. Vissa visste väldigt mycket, och var involverade, medan andra var utanför, och sa sig inte fått information.

”Om man hittar rätt personer så är det ju verkligen hej och stora kramen. Så är man aktiv så är det bra i Lidköping. Det började med Petra, bara för att vi träffade henne. Det behövs en Petra i alla sammanhang. Hon lyssnar på det vi säger och frågar vad tycker ni? Inte så här tycker jag, är det bra?”

Det skall vara lika mycket värt att tycka något oavsett om man är ung eller gammal. I Vara Konserthus är det typ attityden vi vet vad som händer, vi är vuxna och vet bättre. Man blir utkörd när det skall vara konserter, det stör deras image. Dom byggde konserthuset som skolans aula men det har blivit Varas dyrbara skatt. Elever fick inte hänga ut sina bilder för det var inte bra/fint nog. Det var ju inga Leonardo Da Vinci utan det var vanliga människor.

”Att ungdomar är aktiva och själv skapar en kultur är inte uppmuntrat. Man får knappt använda lokaler, sätta upp grejer på väggarna osv . Väggarna hos oss är byggda för att kunna sätta upp grejer men vi får inte. Dom vill skapa en ungdomskultur på sina vuxen villkor och det går ju inte, det säger sig självt”

”Det är svårt att påverka. Allt tar sådan tid... vi har t.ex tre väggar med fönster och fönster i korridoren det e ju inte så kul, speciellt inte om man har kroki. Vi sa till Husrådet och allt men inget gjordes till typ rektorn själv hade föreläsning där och ville ha gardiner.”

”Elevrådet får tycka till, men det känns ganska meningslöst ofta. Dom frågar vilken soffa tycker ni om? Då har dom redan valt ut två som vi får välja mellan. Å så säger vi den ena och sedan blir det den andra för att dom kommit på nåt som inte passar med den andra.”

”Jag har tänkt kring varför det är så att man bränner hål i soffor osv . Kanske är det för att dom inte känner sig delaktiga. På Fredriksdal fick vi tex måla väggarna själva , då fick man större respekt. Det är lättare att vandalisera något som man inte är involverad i.”

”Men dom vuxna måste vara engagerade själva. Annars så är det ju ingen annan som tycker att det är kul heller. Det måste vara äkta från de vuxnas sida”

Tillgänglighet

Det mesta av samtalet kring tillgänglighet landade i en kritik av Västtrafik. Detta eftersom det mesta som finns att göra kräver en fysisk förflyttning/transport, många bor en bit utanför själva stadskärnan. Gruppen tog även upp att det var svårt att hitta information om fritidsaktiviteter. Ett annat problem enligt gruppen var också tiderna för olika sport aktiviteter. Då efterfrågan är stor och lokalerna få, läggs flera träningspass mycket sent på kvällarna.

Kollektivtrafiken är urkass –Det typ går en sista buss halv sex ,så då blir det bara typ jaha, det var den konserten eller den kvällen med kompisar. Det är alltid typ mamma kan du... På söndagar kommer man ingenstans alls.

Alla bussar slutar gå halv åtta, det borde finnas någon natttrunda. Nu får man gå eller använda föräldrar.

Det e skit dåligt. Man kan inte ta sig någonstans. Jag har cyklat någon gång men skulle jag gå hem skulle det typ ta 5 timmar för jag bor i Smetofta.

Det finns många klubbar och nästan alla gör nåt inom sport. Massa fotbollslag, bandylag, tjejhandboll, hockey osv. Därför borde det finnas fler sportanläggningar. Idrottenshus finns. Dom ska typ bygga en gräsmatta på Ågården och vi har en ny bandyhall. Men det behövs verkligen fler för inomhussporterna. Som det är nu får man träna senare och senare ju äldre man blir. Det är fel. Det är träning med handbollen tex nio till elva på vardags kvällar. Bandy träning halv elva. Man orkar inte. För sen ska man ta sig hem och skall äta och orka till skolan å så.

På musikskolan får man vänta länge, jag stod 2, 5 år. Men jag hade spelat gitarr privat så då kom jag lättare in. Och om man spelar ett instrument redan kommer man in på ett till lättare.

Man ska kunna spela något innan man börjar. Å det känns ju helt fel. Det borde finnas fler nybörjarplatser. Medborgarskolan och studiefrämjandet har nybörjar kurser, men då blir det ju betalkurser...

Jag tror att det handlar om enkelhet och lathet och brist på intresse hos de som bestämmer. Det är lättare att godkänna nåt för bandy det är tydligt för dom och kostar inte så mycket. Men om man vill ha nåt annat, typ fotostudio eller nåt så går det inte. Dom fattar inte. Och det behövs utrustning. Men en boll är något de känner till.

Diskriminerad har man känt om man går till nåt ställe å så känner man att dom vill inte ha en här, så e det ofta. Att man ska vara på ett visst sätt. Men många gånger skapar ungdomarna diskriminering själva. Och det känns som att det är svårt att undvika. Man vill skapa en identitet och vill tillhöra någonting. Å mycket skapas ju hemifrån. Det man inte känner till blir man rädd för.

Här finns en konsthall och Vänermuseet och på kommunhuset finns utställningar. Men det är inga ställen vi brukar hänga på. Men bio går man ju på ibland. Men teater... Esplanadteatern låg ju avskilt, man kan ju hoppas att det blir bättre nu, nya lokaler här, bättre sittplatser och högre i tak, gör att man kanske får lust att gå på det mer framöver.

Affischer finns, men vi läser dom aldrig. Eleverna och vi själva sätter upp anslag på anslagstavlan och vår skolvärdinna har mycket i sitt glasfönster, både om UKM och parken så där står mycket. Men det e mest om någon kompis pratar om det som det sprids.

Det känns som att det är viktigt att veta vad som redan finns och om man kan påverka det. Vet inte exakt hur man skulle lösa det, men man vet generellt sätt för lite. Så bättre information behövs. Nu e det mer en slump man kanske halkar in på ett bananskal och sedan får man reda på massor. Tex sockerbruket, man "det är ju inte så många som öppnar bara dörren och säger hej vad gör ni" Det e inte så lätt att hitta rätt.